

4. Кириченко В. І. Профілактика девіантної поведінки старшокласників у діяльності учнівського самоврядування : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07. Київ, 2012. 22 с.

5. Парфанович І. І. Специфіка реалізації соціально-педагогічної роботи з профілактики девіантної поведінки дівчат. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота.* 2015. Вип. 35. С. 138–141.

6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / за заг. ред. О. В. Безпалько ; авт.-кол. О. В. Безпалько, І. Д. Зверєва, Т. Г. Веретенко та ін. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.

УДК 376-008.434

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ООП В УМОВАХ ОН-ЛАЙН НАВЧАННЯ

Галущенко Вікторія,

кандидат педагогічних наук, доцент,
Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

Попіль Вероніка, студентка,
Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

В статті розглядаються питання активізації мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами в умовах он-лайн навчання. Представлено короткий аналіз основних ланок розвитку дітей означеного віку.

Ключові слова: мовленнєва діяльність, дошкільний вік, діти з особливими освітніми потребами.

The article examines the issue of activating the speech activity of preschool children with special educational needs in the context of online education. A brief analysis of the main links of development of children of the specified age is presented.

Key words: speech activity, preschool age, children with special educational needs.

Постановка проблеми. Система освіти України опинилася в нових реаліях функціонування, а перед освітніми закладами постали такі питання, які до сьогодні ніхто не вирішував. Інтенсифікація процесу здобуття знань, вимоги до якості та індивідуалізації процесу здобуття освіти різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами викликають нагальну необхідність розробки та впровадження широкого комплексу спеціальних освітніх програм, що дозволяють кожному отримати саме ту освіту, в ті терміни і в тому місці, які видаються для нього найбільш прийнятними, незалежно від статі, віку, соціального походження та здібностей. На вивчення ролі освіти в даному контексті націлена інклюзивна педагогіка, яка в Україні ще не досягла свого належного розвитку [1; 4 с.19]

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Формування соціально

активних людей – одна з найважливіших передумов розвитку громадського виховання, активної участі кожного громадянина в економічній, політичній, духовній сфері життя [2]. Виявлення та наукове обґрунтування використання педагогічних умов, шляхів, засобів, що забезпечують ефективне формування соціально активної особистості, сучасних умовах стає першочерговим завданням педагогічної науки. Проблеми навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами присвячені наукові дослідження В. Бондаря, О. Гаврилової, В. Засенка, А. Колупаєвої, С. Миронової, В. Липи, Т. Сак, В. Синьова, Є.Соботович, Н. Пахомової, В. Тарасун, М. Шеремет та ін.). Усі автори розкривають зміст шляхів активізації процесу навчання і виховання означеної категорії осіб, пропонуються напрями його оптимізації [2; 4; 5; 6]

Мета статті. Розкрити зміст шляхів активізації мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами в умовах он-лайн навчання.

Виклад основного матеріалу. Розвиток різних видів дитячої діяльності з метою створення оптимальних умов для мовленнєвого розвитку є реалізацією однієї з основних складових про тотожність мовленнєвої та немовленнєвої діяльності з погляду їх соціальні природи. Мовленнєва та немовленнєва діяльності, будучи тісно пов'язаними, здійснюються різними засобами. Немовленнєва діяльність здійснюється за допомогою знарядь праці, має певне призначення. Засобами мовленнєвої діяльності, за фундаментальними висновками багатьох фахівців є визначені мовленнєві компоненти (фонемі, слова, фрази), що виступають як зовнішній вираз думки, висловлювання значень [1; 3; 5].

Стан сьогодення все більше вимагає від фахівців, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами обирати нові цікаві альтернативні форми навчання, більшість яких пов'язана саме з он-лайн навчанням.

В Україні поки що немає єдиної схеми розроблених окремих онлайн-платформ для дитячих садків. Оскільки це важке технічне рішення, реалізація якого займає дуже багато часу та коштів. Однак з'явилися та розвиваються альтернативні способи проведення онлайн-занять для дошкільнят, що включають наступні формати уроків та навчання. [3]. Отже, є 3 способи занять із дітьми, особливо з дітьми молодшого дошкільного віку:

- 1-й варіант - надсилати певні пісеньки, віршики, інші відео-матеріали;
- 2-й варіант - проводити заняття онлайн-презентація, тривалість заняття від 15;
- 3-й варіант, яким користується більшість - проводити і онлайн уроки, і надсилати завдання. Це займає 1 годину чистого часу (частина часу йде на відео, самі відео тривають 20-25 хв).

З метою активізації мовленнєвої діяльності дітей через використання засобів он-лайн навчання використовували різні цікаві форми та наочності. Зокрема, у СДНЗ № 193 для дітей з особливими освітніми потребами міста Одеси педагоги закладу використовували цікаву творчу програму «Посмішка маленького одесита» з використанням дистанційних освітніх технологій.

У роботі представлені дидактичні та методичні матеріали, переведені в електронний формат, що допоможуть батькам дітей з обмеженими можливостями здоров'я, не відвідувати дошкільний заклад та педагогів,

зацікавлених цією проблемою використовувати цей матеріал для практичної роботи. На основі цього матеріалу проводять щоденно цікаві он-лайн заняття, що включають ранкове привітання з виконанням рухливої вправи, картинний матеріал до занять, он-лайн картиники для розвитку дрібної моторики рук, артикуляційні та дихальні вправи, ігри в розвитку фонетико-фонематичного сприйняття, логоритмічні ігри тощо. Застосовано авторські розробки індивідуальних занять з лексичних тем з методичними вказівки для дорослих. Методичні вказівки дозволять батькам самостійно займатися з дітьми та готувати їх до навчання у школі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. В умовах існуючої ситуації воєнного стану, з метою активізації мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами, дорослі повинні наскільки це можливо адаптувати матеріал корекційно-розвиваючого середовища та залучати дитину, батьків до спільної діяльності, що супроводжується допомогою фахівців спеціальних закладів освіти. З цією метою перспективним є подальше створення цікавих форм співпраці з використанням засобів он-лайн навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богущ А. Розвиток мовлення дітей п'ятого року життя : схвалено для використання в дошк. навч. закладах / А. М. Богущ, Н. В. Гавриш. – Київ: Генеза, 2017. – 184 с.
2. Галущенко В.І. Застосування інноваційних логопедичних технологій у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення / В.І.Галущенко // *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць*: вип. 7, у 2 т./ за ред. В.М. Синьова, О.В. Гаврилова.– Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2016. – Т.1. – 452 с.
3. Дара С. Корекційні заняття з логопедії у дошкільних закладах. Частина перша. / С. Дара Тернопіль: Мандрівець, 2017. – 335 с.
4. Логопедія : підручник / за ред. М.К. Шеремет – 2-ге вид. – К.: Слово, 2014. – 672 с.
5. Нагорна О.Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник / Н.О.Нагорна. – Рівне 2016 – 141.с. Друге видання.
6. Соботович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 308 с.
7. Логопедія : підручник / за ред. М.К. Шеремет . – 2-ге вид. – К. : Слово, 2014. – 672 с.